Region Stockholm
Psykiatriutskottet

PROTOKOLL
2026-01-14

Kl. 13:00-15:00 §§1-11

Sammanträde med Psykiatriutskottet

Datum för justering: 2026-01-16

Sandra Ivanovic Rubin (MP) Jesper Svensson (L)

Plats Södertörnssalen

Detta protokoll är elektroniskt undertecknat.

Beslutande
Sandra Ivanovic Rubin (MP), ordförande
Hanna Jokio (S), 1:e vice ordförande
Jesper Svensson (L), 2:e vice ordförande
Daniel Larson (S)
Lukas Johansson (C)
Hanna Dahlbäck (V), *deltar på distans*
Charlotte Broberg (M)
Eva von Wowern (KD), *deltar på distans*
Rune Öhlund (SD) ersätter Britt-Mari Canhasi (SD)

Ersättare
Julia Ekedahl (S)
Selomon Keleta (S)
Ann-Christine Larsson Frickner (C)
Ulla Wihlman (MP)
Catarina Wahlgren (V), *deltar på distans*
Malin Lybecker (M)
Soley Akzös Lithborn (M), *deltar på distans*
Maria Elgstrand (M)

Övriga närvarande
Maria Andersson, enhetschef psykiatri och samverkan
Andreas Falk, handläggare och samordnare hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Ida Ohlil, projektledare Tjejzonen § 11
Nahal Golsirat, verksamhetschef Tjejzonen § 11
Johanna Larsson Stenquist, verksamhetsledare Frisk & Fri § 11
Olle Forsén, projektledare Frisk & Fri § 11
Lisa Langström, projektledare BRIS § 11
Johanna Nordin, projektledare och chef för kunskap och påverkan MIND § 11
William Stampe, nämndsekreterare
Bano Gharib, nämndsekreterare

Hannes Sjöberg, politisk sekreterare (L)
Tobias Årnell, politisk sekreterare (SD)
Louise Angenfelt, politisk sekreterare (KD)
Anna Emelie Wåhlström, politisk sekreterare (MP)
Gustav Larsen Lind, politisk sekreterare (S)

Sekreterare

Bano Gharib

Innehållsförteckning

§ 1	Upprop och val av justerare
§ 2	Godkännande av dagordning
§ 3	Svar på skrivelse från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av lågprisupphandlingen inom vuxenpsykiatrin
§ 4	Svar på skrivelse från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende
§ 5	Svar på skrivelse från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av beslutet om den förändrade ätstörningsvården
§ 6	Yttrande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 till 25 år
§ 7	Yttrande över motion 2025:31 av Charlotte Broberg (M) om att kapa köer inom BUP genom att öka barn och ungas frihet att välja och jämföra vård
§ 8	Förvaltningen informerar
§ 9	Övriga frågor
§ 10	Inkomna skrivelser
§ 11	Inbjudan organisationer som mottagit verksamhetsbidrag inriktning ätstörning

§ 1
Upprop och val av justerare

Upprop genomförs och närvaro noteras till protokollet.

2:e vice ordförande Jesper Svensson (L) utses att tillsammans med Sandra Ivanovic Rubin (MP) justera protokollet.

§ 2
Godkännande av dagordning

Ordföranden Sandra Ivanovic Rubin (MP) justerar förslag till dagordning enligt detta protokoll. Dagordning godkänns enligt ordförandens förslag.

§ 3
Svar på skrivelse från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av lågprisupphandlingen inom vuxenpsykiatrin
HSN 2025-0694

Sammanfattning
I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) att förutsättningarna att göra om upphandlingen avseende psykiatrisk specialistvård för vuxna i öppenvård med geografiskt områdesansvar ska utredas, att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ta fram en "nollmätning", samt att ta fram uppföljningar på ovanstående mått till vartannat av psykiatriutskottets sammanträden. De önskar därutöver svar på tre frågor.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

Skrivelsen från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av lågprisupphandlingen inom vuxenpsykiatrin anses besvarad.

Skickas till
Akten

§ 4
Svar på skrivelse från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende
HSN 2025-0693

Sammanfattning
I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) sex frågor om varför Region Stockholm inte uppfyllt sitt åtagande om lokaler och antalet vårdplatser samt vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa hållbar bemanning. Frågorna berör även hur Region Stockholm ska säkerställa en trygg och stabil arbetsmiljö samt vilken tidsplan det finns för att uppfylla regionens åtaganden.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

Skrivelsen från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende anses besvarad.

Skickas till
Akten

§ 5
Svar på skrivelse från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av beslutet om den förändrade ätstörningsvården
HSN 2025-0692

Sammanfattning
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i juni 2023 (HSN 2023-0303) att all specialiserad ätstörningsvård inom Region Stockholm ska bedrivas av regionens egenregiverksamhet, Stockholm centrum för ätstörningar (SCÄ), och att ingen ny upphandling av privat driven specialiserad ätstörningsvård skulle genomföras när avtalet med Mandometerklinikerna löpte ut den 30 november 2024. Mot bakgrund av detta ställer Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) och Eva von Wowern (KD) i skrivelse till psykiatriutskottet frågor om arbetssätt, bemanning, uppföljning och nationellt högspecialiserad vård (NHV) vid SCÄ cirka ett år efter förändringen trätt i kraft.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

Skrivelsen från Jesper Svensson (L), Charlotte Broberg (M) Eva von Wowern (KD) angående konsekvenserna av beslutet om den förändrade ätstörningsvården anses besvarad.

Skickas till
Akten

§ 6
Yttrande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 till 25 år
HSN 2025-0376

Sammanfattning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion där Charlotte Broberg (M) och Axel Conradi (M) föreslår utredning om hur man kan öppna upp för ungdomar upp till 25 år inom barn- och ungdomspsykiatrin (BUP).

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Yrkanden
Ordföranden Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Charlotte Broberg (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång
Ordföranden ställer yrkanden under proposition och finner att psykiatriutskottet bifaller förslaget enligt hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar att föreslå att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 till 25 år överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Reservation
Charlotte Broberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilt uttalande
Jesper Svensson (L) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).
Eva von Wowern (KD) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).
Hannah Dahlbäck (V) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).

Skickas till
Regionstyrelsen
Akten

Region Stockholm

Liberalerna

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-01-14

HSN 2025–0376

Psykiatriutskottet
Bilaga till § 6

Yttrande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 till 25 år

Liberalerna sympatiserar med motionens vilja. Processen när man är patient hos BUP och ska flyttas över till vuxenpsykiatrin kan leda till oönskade konsekvenser om inte individperspektivet kan beaktas i tillräcklig utsträckning. Liberalerna anser att det behöver byggas in en större grad av flexibilitet i systemet så att vårdgivarna i de fall det är lämpligt kan låta en patient vara kvar i BUP:s verksamhet under en övergångsperiod. Liberalerna menar att en förändring av åldersgränsen från 18 till 25 kan leda till att denna övergångsproblematik skjuts ett antal år framåt i tiden snarare än att lösa de problem och svårigheter som finns.

För arbetet framåt bör fokus vara på att minska risken för att falla mellan stolarna i samband med övergången mellan vårdgivare. Baserat på rapporter vi får från vårdtagare behöver den text som finns inskriven i både BUP:s och vuxenpsykiatrins avtal/överenskommelser kring flexibel åldersgräns tillämpas i större utsträckning.

I enlighet med motionärerna ser Liberalerna det som mycket angeläget att säkerställa en sammanhållen vårdkedja för unga vuxna med psykisk ohälsa. Det arbetet påverkar all psykiatri och det är därför viktigt att det sker utifrån ett helhetsperspektiv.

Jesper Svensson (L)
Andre vice ordförande, Psykiatriutskottet

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-01-14

HSN 2025–0376

Psykiatriutskottet
Bilaga till § 6

Yttrande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 år till 25 år

Vid 18 års ålder ska unga vuxna lämna barn – och ungdomspsykiatrin för att i stället få vård inom vuxenpsykiatrin eller primärvården. Kristdemokraterna delar motionärernas bild av att denna övergång kan medföra stora problem för den enskilde.

För att lösa problemen vill Kristdemokraterna införa en gummibandsprincip som skulle innebära en större flexibilitet vid övergången till vuxenpsykiatrin eller primärvården. Den skulle innehålla ett krav att barn- och ungdomspsykiatrin skulle ha kvar ett medicinskt ansvar för sina patienter tills de blivit omhändertagna av annan vårdgivare. Det ska styras av professionen och ha patienten i centrum för att säkerställa ett gott medicinskt och socialt omhändertagande.

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-01-14
HSN 2025:0376

Vänsterpartiet

Psykiatriutskottet
Bilaga till § 6

Yttrande över motion 2025:25 av Axel Conradi och Charlotte Broberg (M) om att höja den övre åldersgränsen för BUP i Region Stockholm från 18 till 25 år

I Moderaternas motion föreslås en höjd åldersgräns för BUP i Region Stockholm, där även patienter äldre än dagens 18-årsgräns ska kunna välkomnas som patienter. Detta är en mindre lämplig åtgärd av ett flertal skäl som också redogörs för i förslaget till yttrande över motionen. Det finns bland annat en rad svårigheter kopplat till att ha en annan gräns än gällande myndighetsålder.

Däremot tangerar motionen en viktig fråga som berör övergången mellan barn- och ungdomspsykiatrin och vuxenpsykiatrin, där patienter dels riskerar att falla bort, dels fortsatt kan ha problem som ofta är specifika för ungdomar, så som att utöver sina psykiatriska problem ha problematiska hemförhållanden, ofullständig skolgång och små möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Att en patient passerat 18-årsgränsen innebär givetvis inte att dessa problem försvinner utan bör adresseras på ett anpassat sätt av psykiatrin.

Ett flertal psykiatriska mottagningar specifikt inriktade på unga vuxna har tidigare arbetat med denna målgrupp. Flertalet mottagningar har sedan lagts ned, ofta med hänvisning till att all vuxenpsykiatri bör klara av att anlägga ett särskilt ungdomsperspektiv vid behov. Vänsterpartiet anser att denna utveckling är förhastad. Mottagningarna för unga vuxna har visserligen fungerat olika bra på olika platser, och alla har inte jobbat på samma sätt. Samtidigt borde det finnas en potential i verksamheter som specialiserar sig på ungdomars specifika problem. På SLSO:s välfungerande unga vuxna-mottagning i Globen-området, som fortfarande finns kvar, lanseras i dagarna ett arbete med metoden Individual Placement and Support, IPS. Arbetet svarar på det faktum att cirka 30 procent av patienterna är i behov av ett förstärkt samordnat stöd för att komma ut i arbete eller studier, något som tenderar att vara grundläggande för att få effekt på övrig psykiatrisk behandling. Metoden är anpassad för att hantera olika förhållanden som hindrar ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden. Det finns en oro för att en eventuell framtida omorganisering kan påverka finansieringen av projekt som dessa.

I den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention lyfts unga vuxna i åldern 16-29 år fram som en särskilt utsatt grupp inom detta sammanhang. Här lyfts utvecklat arbete med tidiga och samordnade insatser för barn och unga med psykisk ohälsa fram som ett viktigt delmål i arbetet med strategin. Särskilda unga vuxna-mottagningar skulle kunna spela

en viktig roll i detta arbete, givet det arbete med förstärkt samordnat stöd som är i startgroparna och som omnämns ovan.

Det kan finnas skäl att se över nedmonteringen av regionens unga vuxna-mottagningar till förmån för fler mottagningar av detta slag, som dock bör arbeta mer enhetligt med ett tydligt uppdrag. Detta för att göra övergången mellan barn- och ungdomspsykiatrin bättre fungerande för den del av den unga målgruppen som har behov av detta, och särskilt för de patienter som drabbas när skolans ansvar för insatser för sina elever upphör.

§ 7
Yttrande över motion 2025:31 av Charlotte Broberg (M) om att kapa köer inom BUP genom att öka barn och ungas frihet att välja och jämföra vård
HSN 2025-0377

Sammanfattning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att kapa köer inom barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) genom att öka barn och ungas frihet att välja och jämföra vård. I motionen föreslår Charlotte Broberg (M) att länets invånare ges möjlighet att jämföra barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar gällande aktuella väntetider och kvalitet. Möjligheten till jämförelse ska göra det möjligt söka sig till mottagningar med kortast väntetid, i Stockholms län eller annat län i Sverige.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Eva von Wowern (KD), Jesper Svensson (L) och Charlotte Broberg (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång
Ordföranden ställer yrkanden under proposition och finner att psykiatriutskottet bifaller förslaget enligt hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar att föreslå att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2025:31 av Charlotte Broberg (M) om att kapa köer inom BUP genom att öka barn och ungas frihet att välja och jämföra vård överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Reservation
Eva von Wowern (KD), Jesper Svensson (L) och Charlotte Broberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån till egna yrkanden.

Skickas till
Regionstyrelsen
Akten

§ 8
Förvaltningen informerar

Maria Andersson, enhetschef psykiatri och samverkan, och Andreas Falk, handläggare och samordnare hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar följande:

- Uppdatering om omorganisering inom psykosvården
- Uppdatering om oberoende granskningen inom vuxenpsykiatrin
- Information som framgick vid BESP sammanträde den 9 januari 2026
- Läget i vården under jul- och nyårshelgerna

§ 9
Övriga frågor

Charlotte Broberg (M) ställer fråga om det pågår en större omorganisering av psykosvården i Region Stockholm. Frågan besvaras av Maria Andersson, enhetschef psykiatri och samverkan, under punkt 8 Förvaltningen informerar.

§ 10
Inkomna skrivelser

- Skrivelse från Jesper Svensson (L) om möjligheten till EMDR-behandling inom den upphandlade psykiatrin

- Skrivelse från Jesper Svensson (L) om vad Region Stockholm gör för att motverka hemmasittare, öka samarbetet med kommunerna och öka deras tillgång till psykiatrisk vård

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar att samtliga skrivelser lämnas till förvaltningen för beredning.

Beslut
Psykiatriutskottet beslutar följande:

- Inkomna skrivelser lämnas till förvaltningen för beredning.

Region Stockholm

Liberalerna

SKRIVELSE
2026-01-14

Om möjligheten till EMDR-behandling inom den upphandlade psykiatrin

I ett mejl till Liberalerna har en patient inom psykiatrin beskrivit hur hens EMDR-behandling har upphört. EMDR (eye movement desensitisation and reprocessing) är en traumafokuserad psykoterapi som kan användas vid posttraumatisk stress. Så här skriver patienten:

> *”Min pågående EMDR-behandling avbröts utan överlämning när min psykolog slutade. Trots upprepade kontakter stod jag utan vård i fem månader och utvecklade självmordstankar för första gången. Detta väcker allvarliga frågor om patientsäkerhet och vårdkontinuitet efter att psykiatrin i området började bedrivas av WeMind.*
>
> *Jag var patient och befann mig mitt i en intensiv EMDR-behandling för svåra trauman när min psykolog slutade sin tjänst. EMDR är en behandling som kräver regelbundenhet, särskilt vid komplexa trauman. Trots detta avbröts behandlingen abrupt utan en fungerande överlämning eller plan för fortsatt vård.”*

Patienten beskriver hur hen under ett antal månader stod utan sammanhållen vårdkontakt och behandling. Patienten skriver:

> *”När jag till slut fick träffa en psykolog informerades jag om att det inte fanns möjlighet till regelbundna tider förrän i slutet av januari (ytterligare en månads väntan vilket gör det till totalt 6 månader) och även denna psykolog har blivit varslad och kommer inte arbeta kvar. Det är redan brist på psykologer med EMDR-kompetens i offentlig vård, och privatvård är inte ett realistiskt alternativ, speciellt inte för de flesta boendes i Järvaområdet.”*

Mot bakgrund av ovanstående önskar Liberalerna svar på nedanstående frågor:

1. Hur säkerställer Region Stockholm att erforderlig kompetens finns kvar inom psykiatrin på Järva trots att lågprisupphandlingen tvingat fram personalneddragningar?

2. Hur ser tillgången till behandlare med EDMR-kompetens ut generellt i Region Stockholm?

3. Vilket råd ger Region Stockholm till patienter som efter lågprisupphandlingen inte längre får behandling men som heller inte har råd att betala vården ur egen ficka?

SKRIVELSE
2026-01-14

Psykiatriutskottet

Skrivelse angående vad Region Stockholm gör för att motverka hemmasittare, öka samarbetet med kommunerna och öka deras tillgång till psykiatrisk vård

I januari 2025 presenterade regeringens utredare ett förslag om stärkt trygghet och studiero i skolan. Ett av förslagen var att införa ett nationellt frånvaroregister.

De myndigheter som ansvarar för barns närvaro i skolan är skolorna, kommunerna och elevhälsan. Men många av hemmasittarna är frånvarande från skolan på grund av psykisk ohälsa. Hemmasittande kan dessutom ligga till grund för ytterligare framtida psykisk ohälsa. Att från Region Stockholms sida vara aktiva i ett tidigt skede kan dels minska patienters lidande, dels vara långsiktigt ekonomiskt gynnsamt för regionen.

Liberalerna undrar:

1. Hur arbetar regionen för att etablera eller stärka samverkan med regionens kommuner kring hemmasittare?

2. Finns det en fungerande slussningsfunktion så att kommunen kan hjälpa hemmasittare med behov av specialistpsykiatri att komma till BUP?

3. Finns det ett behov av ytterligare samverkan mellan Region Stockholms kommuner och BUP för att på rätt sätt hantera barn som fastnar i onda spiraler och blir hemmasittare? Vilka former bedöms i så fall lämpliga för sådan samverkan?

Jesper Svensson (L)
Andre vice ordförande, Psykiatriutskottet

§ 11
Inbjudan organisationer som mottagit verksamhetsbidrag inriktning ätstörning

Ida Ohlil, projektledare Tjejzonen, Nahal Golsirat, verksamhetschef Tjejzonen, Johanna Larsson Stenquist, verksamhetsledare Frisk & Fri, Olle Forsén, projektledare Frisk & Fri, Lisa Langström, projektledare BRIS och Johanna Nordin, projektledare och chef för kunskap och påverkan MIND, informerar och besvarar frågor om respektive verksamhet och planerad användning av verksamhetsbidrag 2025-2026.